

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

Pártok fuziója.

(Sz.) Mindenkor hivei voltunk annak, hogy a koalíciót képező szövetséges pártok egy közös, egységes programmat dolgozzanak ki s új pártot alkotva, vezessék tovább ez ország sorsának intézését.

Egyre általánosabb lesz a közvéleményben is az a meggyőződés, hogy a fuzió kérdése megoldandó lenne még ama idők előtt, amelyek alatt korszakos intézményeink, az önálló-bank, a katonai kérdések stb. megalkotása ügyében érdemleges döntés történe.

A legfelsőbb helyről, — a király ajkairól hangzott el az óhaj, hogy közös programmpontok alapján fuzionáljanak a koalíciós pártok. Az erre vonatkozó hírlélek valóságában nincs okunk kételkedni, miután a politika mai kialakulása folytán a politikai helyzet teljes száralása legcélszerűbben a fuzió által lenne elérhető.

A politikai látóhatár ma már tisztán áll az egyes pártok előtt. Mindenki tisztában van azzal, hogy a 67-es pártok maguk sem zárkoznak el ama függetlenségi törekvésektől, amelyek a 48-as

és függetlenségi párt programmpontjaiba vannak lefektetve talán radikálisabb vonalakban, de az alkotmánypárt stb. részére is megközelíthetőleg.

A nemzeti törekvések irányzata ma a gyakorlatiasság, keresztül vihetőség kereteiben talán vesztített merevségéből, de ok- és célszerűen ugyanazt a célt szolgálja, amelyért a vehemens hevületekben megszületett. A 67-es pártokat semmi sem gátolja abban, hogy gazdasági függetlenségünk kivívásában a függetlenségi politika elveinek szolgálatába álljanak s ez irányban a pártvezérek hajlandóságuknak nem egy ízben kifejezést is adtak.

Most a magyar-bank, katonai vívmányok ügyeinek megoldása előtt, nagy alkotások első óráiban szükség van a nemzet tulnyomó többsége óhaját képviselő pártok összetartására. — Az együvé tartozandóság hatalmas erejére soha sem volt nagyobb szüksége a magyar nemzetnek, mint most, a mikor közel férközött a király trónjához.

Meddő közjogi viták élesítették ki a parlamenti harcokat, a gyakorlati politika, a gyümölcsöző munka simitsa el

az ellentéteket s forrassa össze a hazafias pártokat hazafias törekvéseikben.

Hogy az egységes program megkonstruálása miképpen volna lehetséges, azt államférfiaink bölcs belátására bízunk. Mindenesetre első sorban kellene felölelnie az új párt programjának a legsürgősebb ügyeket azon az alapon, hogy azt a függetlenségi és 48-as párt politikája mindmáig interpretálta.

Mert, hogy a fuzió alapját csak ennek a különben is tulnyomó többségben levő párt független törekvéseinek programmba iktatása képezheti, az bizonyos, mert fuziót más alapon ma már elképzelni is lehetetlenség.

Véget ért az ujoncvita.

Már a házadót tárgyalják.

A képviselőház ülése.

Justh Gyula elnök egynegyed 11-kor megnyitja az ülést. Jegyzőkönyv felolvasás és hitelesítés után folytatták az

ujoncmegajánlásról szóló

javaslat tárgyalását.

Szappanos István kijelenti, hogy a bal-

Csörgősipka.

— A „Debreczen“ eredeti tárcája. —
Irtá: Pap Mariska.

I.

Pietrót nappal Kovács Jánosnak hívták, Budán lakott, egy nagykeres kicsi házban, finom és szerény angol ruhát hordott és az öreg lordok komoly és nemes előkelősége borongott az arcán. A kis leánya kezét csókolt neki és a felesége a szerelmes asszonyok romantikus áhítatával nézett föl rája. De este — éppen akkor, mikor a többi ember szapora igyekezettel loholt a tisztas család asztalok nevető lámpafénye felé, az otthoni békesség puha ágyába, — akkor Kovács János Pietró lett, kifestette magát, mint egy céda lány, tarka és lompos ráncokban lötyögő bugyogóba bujt és csörgősipkát húzott a fejére. Pietró volt a Liliputi-színház legvigabb bolondja. Ő volt az a bizonyos, a kinek a tenyerén jártak, a fején ültek, a hátán lovagoltak, a gyomrát öklözték, a mellét tiporták és a kinek minden légy a szemébe röpült, és minden medve a lábára hágott. Neki kellett beleharapni a nyers kiumplibá, megkóstolni a kátrányt, megszagolni az ecetsavat és tüszögni a pörkölt paprika füstjén. Neki nyomták a tenyerébe az égő cigarettát, csusztatták ingébe az apró jeget, csapták fejére a rothadt narai-

csot, dugták harisnyájába a gombostűs kefé. És ő tudott mindenhez édesen és falrengetően kacagni, ő csinálta a legművészebb grimaszokat, a leggyönyörűbb tótágast, a legnevetetőbb testi eltorzulásokat. És sok pénzt kapott mindezért Pietró, — az ember nem is hinné, milyen jó főbolondnak lenni, a Liliputi-színháznál, — szép kétszáz forintokat kapott minden hónap telén. Ezért lehetett neki olyan jó, lágyameleg fészke a budai nagykeres kicsi házban.

És Pietró, — micsoda degeneráltság, micsoda beteges elfajulás és eszelős megrögzöttség; — Pietró azt akarta, hogy legalább a felesége és leánya úgy nézzen rá, mint a tisztas és derék, hivataljáró vagy üzletviselő polgári emberekre néz az asszonya vagy a gyereke. Ezért volt otthon Pietró olyan nemesen előkelő, mint egy öreg lord, komoly és kenetteljes, mint egy apostol, ezért hazudta, hogy ő a sárkányölő lovagokat személyesíti a Liliputi-színháznál és ezért volt tilos az asszonynak és gyerekeknek a színház tája. Ezért volt, hogyha mesét mondott Pietró a kicsi lánynak, a képzelete lázas vágygyal, beteges följajzottsággal merült a hősi világba s az ő mesenépe csupa rettenhetetlen daliából, ragyogó hősből és méltóságos erejű királyi emberből állott.

Ilyenek a bolondok. Ő is csak az után epekednek, a mijük nincsen. Ők végig akarják komolyodni az életüknek azt a kis da-

rabját, a mikor nem kell nekik bukfcenczet hányni. . . . A többi ember meg végig akarja bolondozni azt a kis időt, a mikor nem kell neki sirni, félni és a földet turni. . . .

Pietró kis lányát Flóriának hívták. . . . Szőke volt, mint a hajnal, rózsás, mint az almafa-virág és bájos, mint egy öthetes fehér házinyul. . . .

II.

De mivel a véletlen olyan hurok, a mibe az ember álmában is belebotlik és mivel a véletlennek igen nagy hatalma vagon az életnek nevezett regényes komédiában, — hát úgy kellett lennie, hogy a kis Flóra mégis csak oda jusson egyszer a Liliputi-színházba.

Volt Flórikának egy pajtása, egy csenevész kicsi lány, a ki beteges, ferdén nőtt kis gyerek volt, bárókisasszony volt és nyáron villában lakott Budán, téleu meg Pesten palotában. . . .

Ez a kis szomorú virág olyan nagy, boldog rajongással szerette meg Flórikát nyáron, hogy mikor elkövetkezett a tél, Flórikának minden második vasárnapját ott kellett tölteni náluk, a pesti palotában.

És ez egy olyan nagy hatalmasság volt, ez a kis beteg madár, mint azok az emberek, a kik trónszéken ülnek és nem is a kezükkel, hanem tarka pálcákkal mutogatják a többi embernek hogy: — te így ugrálj te meg amugy. . . Vagy még ezeknél is nagyobb volt ő, mer-

Sirolin

Emeli az érvágyat és a testet, megemeli a hőmérsékletet, vérszűrést, éjszaki nyugalmat.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

Mindegyik esetben utasítástól is kiadnak, bármelyik minőségű „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Előírtó orvosi rendelésre a gyógyszertárban — Ára ötvenkét 4.— korona.

párt nem obstruál, pedig hónapokig kihuzhatná a vitát, ha felolvasná a régi katonai beszédek. Csak a magyar hadseregnek szavaz meg ujoncot. Ezután kéri, hogy a tárgytól eltérhesen, amihez a ház megadja az engedélyt. Folytatván beszédét kijelenti, hogy a jegyzők oly gyorsan olvassák fel az egyes javaslatokat, hogy azokat megérteni nem lehet. Kéri az elnököt, illetve a Házat, hogy függesszék fel 5 percre az ujoncjavaslat tárgyalását és ezalatt szavazzák meg az önálló bankról szóló indítványát, amit ezennel beterjeszt. (Éljenezés.)

Molnár Jenő: Mindenben osztja Mezőfi tegnapi felszólalását, melyben tiltakozott a szerb háboru ellen. Nem szavazza meg az ujoncotokat olyan diplomáciának, mely háboruba akarja vinni a katonákat.

Elnök az általános vitát bezárja.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter válaszol az elhangzott ellenvetésekre, — Nagy Györgynek kijelenti, hogy a hadseregben mindenkinek tisztelik vallását. A nazarénusok azonban nem elismert felekezetet, azonban a nazarénus katonákat rendszeresen beteg ápolóknak hasznájják. A létszám pontosan megvan állapítva, amit ezenfelül soroznak, az póttartalékba kerül és ha pár hét alatt kiképzést nyertek, mehetnek vissza polgári foglalkozásukhoz. Háboru esetén ugyanis mindenki tartozik fegyvert fogni, aki nem nyomorék. Vissza utasítja Nagy György azon állítását, hogy háboru előtt kicserélik a tiszteteket, mert ez izgatás a hadsereg ellen. Kmetynek is akart válaszolni, azonban nincs jelen, tehát nem válaszol.

Felkiáltások: De csak haljuk!

Jekelfalussy: Kéri a javaslat elfogadását a határozati javaslatok elvetésével.

A Ház általánosságban megszavazza a javaslatot.

A részletes vita.

A címnél Nagy György új címet ajánl. A Ház az eredeti címet fogadja el.

A 1. §-nál Bozóky Árpád ajánl módosítást.

Nagy György: Határozati javaslatot nyújt be, melyben utasítani kívánja a honvédelmi minisztert, hogy tegyen jelentést a besorozott ujoncokról.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter: Bozóky határozati javaslatának, mint amelyek a törvény értelmét zavarják, elvetésüket kéri. Nagy György módosítása fölösleges, mert a véderőbizottság tagjai borítékban ugyanis megkapják a besorozott ujoncokról szóló kimutatást. Arra a célra, amelyre Nagy György kéri az adatokat, nem hajlandó hozzájárulni a javaslatához.

Nagy György: Fenntartja módosítását és kéri a minisztertől, micsoda célt sejt az ő módosítása háta mögött.

Jekelfalussy honvédelmi miniszter: Valamennyi polgárt be kellene sorozni, mert ezt hozza magával az általános védkötelezettség fogalma. Nagy György módosítását ellenzi.

Elnök szavazás alá bocsájtja a szakaszt Nagy György módosításával, melyet a Ház nagy többséggel elfogadott.

Kiáltások a balpárton: Leszavazták a minisztert!

Ezután a 2-ik szakasz tárgyalására tértek át.

Jekelfalussy honvédelmi miniszter módosítást nyújt be, mely szerint a sorozásokat ne mint eddig, május elsejéig, hanem május 15-ig, illetve Budapesten június 15-ig lehessen megtartani.

A Ház a szakaszt a honvédelmi miniszter módosításával fogadja el.

Ezzel az ujoncmegajánlásról szóló törvényjavaslatot részleteiben is elfogadták. — Elnök öt perc szünetet ad.

A házadó-javaslat.

Szünet után három honvédelmi miniszteri jelentést fogadtak el vita nélkül, ezután áttértek a házadó-javaslat megszakított tárgyalásának folytatására.

Raik Aladár szól elsőnek a javaslatához. Városfejlesztési szempontból több kifogásolni való szakaszt talál a javaslatban. Ezek módosítását fontosaknak tartja.

A Ház a házadó-javaslatot részleteiben is a 15. pontig elfogadta, mire az elnök az ülést bezárta.

A sziniiskola támogatása.

Solymosi Elek vállalkozásáról.

Solymosi Elek ambícióját nem volt képes megtörni a társadalom indokolatlan közönye és előítélete: megalakította az első vidéki sziniiskolát. A kezdet nehézségein már túl van s rövid idő alatt szép, sőt — túlzás nélkül mondhatjuk — bámulatos eredményeket ért el ez a teljesen magára utalt ember, melyek felett nem lehet pusztán elismerő szavakkal napirendre térni. Ezt a lelkiismeretes munkát anyagilag is támogatni kell!

Nagy átalakulás küszöbén áll a vidéki színészet. Emancipálni, önállósítani akarja ma-

gát a fővárostól. A műsor függetlenítésével indult meg ez a reformáramlat, amelynek programja ez eszme megvalósulásával nem merül ki, hanem hozzácsatlakozik az a törekvés is, hogy a perifériák maguk neveljenek maguknak értékes színészanyagot. Csak így szabadulhat fel teljesen a provinciális színészet a centrum szellemi gyámsága alól, amely legnehezebben elmozdítható akadály a egészséges, céltudatos fejlődésnek.

Solymosi ideális lelke korán megsejtette e reorganizáló, a haladás útját egyengető mozgalmat s mérlegelni tudta ennek kulturális fontosságát. E most még gyermekkorát élő század forrongásaiban új művészeti irányok revelálódnak, amelyeket a megcsontosodott tradícióktól lenyűgözött fővárosi tanítási rendszer nem vesz észre. Ezekre akarja és kell is Solymosi Eleknek növendékeit előkészíteni, hogy a jövő színész-generációját fogékonyra tegye e bekövetkező radikális változásokra.

Solymosi nemes törekvései kétségkívül pártolásra érdemesek. A városnak semmiesetre sem szabad elzárkózni a segélynyújtás elől, de a 6000 korona szubvenciót kissé magasnak tartjuk. Tekintetbe kell ugyanis azt is vennünk, hogy például a Zenede és még sok más kulturális intézetünk alig kap évente 5000 koronát. Solymosi munkásságát — ismételjük — kötelessége méltányolni a városnak, de a 6000 koronát — a rendelkezésre álló budget arányos beosztásával — minimálisabb összegre kell redukálni. Elvégre azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a sziniiskola számíthat a közönség támogatására is.

(Sz. F—c.)

Mennyibe kerül a háboru?

Mindennap 14 millióba.

Katonai szakvélemény.

Nincs aktuálisabb kérdése napjainknak, mint a szerb háboru. Napról-napra jobban feszül a hur, melynek elpattanása ágyuk bömbölésében fog fölhangzani hozzánk Zimony és Belgrád felől.

ezek a királyi bácsik és nénik fölötté sokszor vergődnek teljesületlen vágyódások lázában, neki pedig mindene megvolt, a mit az ő kis madárgyának a csapongó képzelete el tudott érni.

És mert egyszer egy gyerekujság szépen csalogató hirdetésétől föltüzelve, megkívánta a Liliputi-színház csodáit, hát bepakolták a csipkés bóbítájától a cipője sarkáig fehér prémek közé és elvitték a Liliputi-színházba. És mert épen Flórika is náluk volt, hát őt is hozzája pakolták a fehér prémek közé.

Igy történt, hogy egy lámpacsillagos téli alkonyaton Flórika pihegve, pirultan, mire sem gondolva a boldog meselázban, elhelyezkedett a Liliputi-színház apró bársonyszékének első sorában.

III.

Nagy fényesség volt, szikrázott a sok cifra-vegü csillár és a kábult, folyott melegség kavargó páráitól megrezdült néha a lomha redőkben lógó nehéz bíborfüggöny. Tüzel a sok kicsi arc, mámoros csillogásban tángultak a bámuló szemek és szinte a levegőben lüktetett a sok lázasan verő gyereksziv vihara. Ugy hullámzott a pihegő suttogások hangja, midt tavaszvizek halk csobogása csöndes éjszakán. Egyszer csak kialudtak a táncoló csillárlángok, — vidám, csilingelő muzsika csattant bele az izgatott csöndbe, — és a gyorsan szétfutó függönyök mögött föltárult a gyermek káprázatok, a ragyogó csodák és meseálmok bűvös birodalma. A gyönyörű világ, melyben a vár-toronytól kezdve az emberi könyög, a kenyérmorzsától a drágaköves koronáig és a mélafe-

nyü holdtól az állati bődtülésig minden hazugság.

Végigjárták kis komédiáikat a selymes királykisasszonyok és ragyogó leventék, az énekes angyalok és táncotlejtő tündérleányok, a beszélő fák és bölcs csodaállatok — és akkor következtek a bohó és tarka mókák, a kacagni való vig tréfaságok.

Nagy manóünnepség a törpekirály udvarában. Piros trónuson kuporog a ferdeorru kis király, övetverő szakállal van, gyémántos koronája és csupa ezüst a köntöse neki. Csillogva sűrű népség, nagy lakmározás, hangos mulatózások. És most jön a nagy bolondugratás.

Jön a bolond. Zöld pántlikán vezeti két kormospofájú néger. Csengős bóbíta a fején és tarka pettyek az arcán és lompos, cifra zsákruhában kalimpál az esetlen teste. Csupa kacagás minden lépése, a hogy jön, csupa kacagás az arcának minden vonagló ránca. A lámpák alatt megáll és torzul mulatságos pózban szembevigyorog a játékos kedvben tüzelő ezer gyermekarcra.

Az első sorban riadtan vágódik föl egy aranyiphésze . . . Egy tágcsillogu, rémült, kérdő szempár mered a bolondra.

Pietró néma lesz, merev és halovány, mint a kísértethívó holdas téli éjféli a temetőn. Nézi a nagy terem szürke homályát s a szürke homályban a kicsike arcot. Körülötte nyüzsg a színes mesenép és Pietró még mindig csak áll. A négerok rángatják a zöld pántlikát és emelgetik az arannyelű, csörgős kis ostort. Pietró áll, bénán és összeesve, mint

egy póznára akasztott fakó rongydarab. A törpekirály leszáll a trónról és oldalba böködi a drágaköves pálcával. A törpekirály a háttára akar ülni. A többi is mind köréje tódul és egyiknél ostor van, a másiknál lószerszám, a harmadiknál szájkosár, tollbokréta és valamennyinél ötletes, hahotázni való, kedves furcsaságok. És mind röhög, és mind nőgatja: — térdre bolond, térdre bolond. Pietró pedig még mindig csak áll és a homályból szomorú, féltő, nedves fényvel ké-kellik feléje a két gyönyörű, meleg, gyermeki szem.

Isten veled puha kis fészek, szép ruhák, áldott kényelem és minden földi jó, — Pietró vak rohanással ugrik ki ime a ti ölelő öltal-matokból. Pietró véreben a nagy hősök harci láza tombol, a kevély, mindent merő, hunytszemű elszántság, mely halálnak tárja a keblét és fegyvert emel az égre. Itt csak egy darab kenyérből tipor a földre a hősi szilajodás. Ronggyá tépve a tarka jelmez, messze hajítva a csengős bóbíta és minden ostor már a Pietró kezében. Odábruggja a törpék királyát, mint egy görhes békát, végigvág izmos öklével a négerok képén és egy pillanat alatt úgy szíjjel hajszolja korbáccos haraggal a bolondos mesenépet, mint sikongó csiberajt a hirtelen lecsapó karvaly. Aztán kevély erővel, uri nyugalommal, gögös-hidegen dobog végig a rengő deszkapallón. A festett világ cifra kapujánál még egyszer visszafordul és most már büszke, diadalmas tizzel nevet föl rája a kékfényű, gyermeki szempár.

Mibe kerülhet hát ez a fenyegető háború?

A magyar-osztrák-, illetve Ausztria-monarchia sohasem volt szerencsés háborúiban, legalább az utolsó száz évben nem. Mig háboruskodott, sohasem egy ellenfélre kényszerült kardot rántani, ágyut szegezni. Mindig szétforgácsolták a mellékfrontok haderejét. 1805-ben és 1809-ben, 1814-ben nemcsak a franciák ellen kellett harcolni, hanem szövetségesei ellen is. 1815-ben és 1859-ben franciák és olaszok ellen, 1866-ban poroszok és olaszok ellen, 1878-ban az okupáció alkalmával törökök, szerbek és montenegróiak ellen. Két, sőt három front ellen vonulni, a legtöbbszor nemcsak aránytalanul sokba kerül, de még a győzelem is majdnem bizonytalan. Ilyen körülmények között távolról sem lehet előre kiszámítani a háború kiadásait.

A legutóbbi európai háborúk nagyon borsosak voltak. A német-francia háború, mely 305 napig tartott, naponta 7 és negyed millió koronába került. Az orosz-japán háború már megkértszerezte ezt a napi kiadást. 7 hónapig tartott s a 7 hónap minden napja kerek 15 millió koronába került.

A magyar-osztrák hadseregnek, beszámítva a tengerészetet is, tehát a teljes hadi létszámot, egy-egy katonára napi 7 korona kiadást tervezve, melynél kevesebbet, balkáni hadjáratról lévén szó, előirányozni nem lehet, egy napi ellátása 14 millió koronába fog kerülni a szerb háború idején. Egy hónapi háboruskodás legkisebb számításával bele kerül 429 millió koronába, egy év pedig 5110 millió koronába. Ez összegbe azonban nincs bele számítva a vasuti szállítás okozta károk, háború esetén minden egyéb vasuti közlekedés szünetel, vagy a minimumra redukálódik, nincs bele számítva az az óriási veszteség, mit a tartalékosok behívása által az ország mezőgazdasági s ipari életében szenved, nincs bele számítva az értékek eséséből eredő s a börze ingadozásából származó óriási kár, nincs bele számítva a sebesültek ápolása, az invalidusok nyugdíja, az özvegyek, árvák rekompenciája stb. Ezeket a felmerülőt további ezer milliókat előre kiszámítani teljes lehetetlenség.

SZINHAZ.

Műsor:

Pénteken: Debreczen a holdban, látványos énekes bohózat. (Bérletszünet.)
Szombaton: Debreczen a holdban, látványos énekes bohózat. „B” bérlet.
Vasárnap délután: Dollárkirálynő, operette. (Bérletszünet.)
Este: Debreczen a holdban, látványos énekes bohózat. (Bérletszünet.)

Debreczen a holdban.

Ma kerül színre Than Gyula debreczeni lapszerkesztő látványos bohózata, amely iránt igen nagy az érdeklődés. Már a szombati előadásra is igen sok jegyet — köztük a páholyok nagy részét elvitte a közönség.

A darab meséje a következő:

Első kép. Borsos Kiss András debreczeni polgár házában kolon estély van, ahol nagy ünnepséggel fogadják a város új kulturatanácsnokát. Borsos Kiss András, aki rajongja az utazási leírásokat, áhítva beszél arról, hogy szeretne ő egyszer a tanácsnok urral olyasféle utazást tenni, amelyeket Verne Gyula írt le. A beszélgetés hatása, a mulatság mómora után a tanácsnok álmodja a következőket:

Második kép. Debreczen főtere. Lázás izgalom uralkodik. A világ minden részéből összesereglett érdeklődők várják Korda tanácsnokot, Borsos Kiss András polgárt és Oroszlán Jóska újságírót, akik arra vállalkoztak, hogy egy üvegből kilövetik magukat a holdba.

Harmadik kép. Tanácsnok, civis és újságíró a holdban vannak. Sziklás vidék. Sehol egy lélek. Kétségek közt tárgyalják, mi lesz velük, mikor repülőgépen egy rendőr érkezik, aki rablóknak nézi a föld lakóit. Furfanggal megszabadulnak a rendőrtől és egy barlangba menekülnek. A szinpad tündérkertté válik. A barlangon át ide jutottak. Majd a szinpad pillanat alatt kristálypalotává változik, ragyogó trónján tündérek közt ül a királyné; aki a hold kutatóinak utját boldoggá fogja tenni. Nagy ünnepséget rendez vendégei tiszteletére.

Negyedik kép. A hold Debreczenje. Modern világáros. Ott már minden van, ami a föld Debreczenjében nincs. Óriási paloták, kultúrpalota, új városháza, Kossuth szobor, ártézi kut, villamos vasut stb. A tanácsnok, civis és újságíró éppen Csokonai ünnepre érkeznek.

Az ötödik kép a hold Debreczenjének világárosias életét mutatja be, a hatodik kép egy pompás színházi előadást, a hetedik kép a kormányozható léghajót, stb.

A többi képek is pompás látványosságokkal szolgálnak. A tizedik képben például nagy baj támad. A vízvezetési főcső megpattan s árvíz önti el a várost. Az újságíró távirópóznára menekül. Ekkor érkeznek meg társai egy kis propelleren, megmentik, de az újságíró cigarettára gyújt s a gyufát a propelleren oda dobja, ahol egy bomba van. Mind a vízbe ugranak, a hajó felrobban s égő roncsai usznak a vízben.

Tizenkettedik kép. A tanácsos felébred álmából. Akkor jön hozzá a törvényhatósági bizottság egy üdvözlő küldöttsége s a tanácsnok az álom hatása alatt nagy beszédet tart, hogy milyenné legyen Debreczen. Beszéde alatt többször változik át a szinpad a szebbnél-szebb tablókkel végződik a látványosság.

* Az országos színészegyesület közgyűlésén tegnap választotta meg a debreczeni színház a maga képviselőit. A tegnapi társulati ülésen megválasztottak Ternyei Lajos, Horváth Kálmán és Tallián László.

— *Színházi hírek.* *Forradalmi nász.* Lophus Michaelis világhírű dán író új drámája lesz a legközelebbi premierje a színházultra, melynek főbb szerepeit Gazdy, Hahnel, Ternyei, Győre és Bérczi adják. — *Csábító.* Grapulin eredeti új operájából, mely március II. felére van kitűzve, a próbák megkezdődtek és a szerző maga tanítja be művét, mely debreczenben eredeti premier lesz

Író a könyvszekrényben.

Betörő egy szerkesztőségben.

(Fővárosi tudósítónktól.) A „Pesti Hirlap” szerkesztőségében betörést kíséreltek meg tegnap hajnalban.

Galó Ferenc hivatalos az egyik szobából neszt hallott, szólott az 1007. számú rendőrnek, Németh Györgynek; ketten felmentek a redakcióba és a könyvtárszobában elbujva találtak egy fiatal embert.

A zsebében két álkulcs és egy Hölgyek naptára volt.

Bevitték a főkapitányságra, ahol büszkén Mezei János kishegyi születésű nőtlen írónak és magánzónának mondotta magát. Huszonnégy éves és gimnáziumi érettségije van.

Néhány hónappal ezelőtt a P. H. kiadóhivatalában volt alkalmazásban, de mint használhatatlant elbocsátották. Azóta író lett.

Hogy hová ir, azt nem akarta megmondani.

— Tiltja a diszkrécióm. Betörés miatt fogtak el, nem akarok azoknak a lapoknak, amelyek tehetségemet támogatták, szégyenére lenni. Hogy mit akart betöréssel elérni, maga sem tudja. Hazuról támogatják, pénzre nincs szüksége.

— Egy pár könyvre volt írásimhoz szükségem. — Különösen a „Hölgyek futárja” kellett.

— De hiszen ezt másképp is megszerezhettem volna.

— Nem tudom. Lehet, hogy deliriumban voltam.

— Szokott inni?

— Azelőtt ittam. Most már régen nem iszom.

Miután az írotársból semmi egyebet kivenni nem lehetett és a rendőrorvos épelméjűnek találta, bár korlátolt eszűnek, az írotársat letartóztatták.

Oroszország kertel.

Bécsben így, Belgrádban úgy.

Európa két táborra szakad?!

— Távirati tudósítás. —

Berlin, február 25. Belgrádból jelentik: *Oroszország Belgrádban a leghatározottabb formában óvást tett Ausztria-Magyarország hivatalos s nem hivatalos kihívásának folytatása ellen.* Oroszország Belgrádban úgy a koronát, mint a kormányt értesítette, hogy *Szerbia az esetben, ha háborút idéz elő, semmiféle hatalomnak a támogatására sem számíthat.* Oroszországnak ez a nyilatkozata csak látszólag áll ellentétben, ama Párisban és Londonban közölt kijelentésével, hogy az esetben *ha Ausztria-Magyarország — Szerbiát megtámadná, kénytelen volna Szerbia oldalán harcolni.* Oroszország az által, hogy az említett két hatalom előtt ilyen módon nyilatkozott, közvetve nyomást akart gyakorolni, Ausztria-Magyarországra, hogy ezt ilyen módon engedékenységre kényszerítse. Oroszországnak ez a szándéka nem sikerült, ellenben határozott hangú intelmei Belgrádban nagyon mély benyomást tettek. Valószínű, hogy Oroszország, Franciaország által rá fogja magát vétetni arra is, hogy a hatalmak belgrádi együttes akciójához *csatlakozzék*, amivel a pétervári kormány nagy mértékben hozzájárulna az európai béke fenntartásához.

A francia kormány és Oroszország.

London, február 25. A Times jelenté Párisból: A francia kormányt irritálja az a körülmény, hogy Oroszország még csak megközelítőleg sem akarja megmondani, hogy mit óhajt tulajdonképpen Szerbia részére. Amikor Anglia és Franciaország megtették javaslatukat a hatalmak barátságos interrecciójára, a két hatalom pedig, hogy Németország diplomáciai támogatását megnyerje, — Oroszországhoz fordult azzal a kéréssel, hogy adjon pontos információkat arról, hogy mi az, amit Oroszország Szerbia részére kíván. Ez tíz nap előtt történt. Ha Oroszország teljesítette volna ezt a kérést, lett volna némi kilátás arra, hogy Németország csatlakozik a közvetítési akcióhoz, minthogy azonban Oroszország sem akkor, sem azóta nem szolgáltatott olyan adatot, melyek barátja és szövetségére nézve lehetővé tették volna, hogy az ügyet Németországgal és Ausztria-Magyarországgal megvitassa, Németország megtette azt az ellenjavaslatát, hogy a hatalmak együttesen járjanak közbe Belgrádban, mely javaslatot illetőleg most folyik az eszmecsere a kabinetek között.

Oroszország készülődik.

London, február 25. A Daily Mail jelenti Pétervárról: **Huszezer orosz önkéntes készen áll Szerbia részére.** Sok tartalékos tiszt felhívást kapott, hogy álljon készen a bevonulásra.

Európa és a szerb kérdés.

Berlin, február 25. Mértékadó helyről közlik: A keleti helyzetet ezidőszerint a hatalmaknak az osztrák-magyar-szerb viszályhoz való állásfoglalása dominálja. A kérdés az, hogy harmadik államok közpélpjenek-e és mi-kép, hogy Bécs és Belgrád között megakadályozzák a szakítást. Ily irányu fellépésre megvan az ösztönzés, eredmény azonban e lépés-től csak akkor várható, ha előre is tekintettel vannak a nagyhatalmak közti egyöntetűség fennmaradására és Európa nem szakad két táborra Szerbia mellett és ellen. Örvedetes, hogy a főkérdésre nézve nincsenek nézetkülönbségek. A nagyszerb törekvés, amely arra irányul, hogy Szerbia az Adriáig terjedő terület-nagyobbodást, Bosznia és Hercegovina pedig európai autonómiát nyerjen, háboru nélkül ki-vihetetlen. Ezt nem kell a szerb államférfiak-nak hosszasan magyarázni, tudják ők ezt nagy-on jól. Talán azonban ők maguk is kívá-natosnak tartanak, hogy saját hazájukbeli tul-zókkal szemben támaszkodhassanak egy lehe-tőleg sok hatalom által képviselt nyilatkozatra, amely hivatlan oktatás, illetve fenyegetés nél-kül, tisztán Szerbia jól felfogott érdekében a józan belátást kívánja érvényre juttatni. Nem lehet előre látni, vajjon ilyen nyilatkozat fog-e történni, pedig az a szerb kormánynek saját országával szemben mindenesetre megkönyít-hetné, hogy lemondjon egy pozicióról, amely békés uton nem volna tartható, — Szerbia és a monarchia közti gazdasági jellegű tárgyalá-sok fenntartásával.

Elitelt bünszövetkezet.

Két asszony, egy férfi.

Izgalmas törvényszéki főtárgyalás.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes bűnügyben ítélték tegnap a debreczeni törvényszék má-sodik büntető tanácsa. Maga a tárgyalás is fö-lötte érdekes, sőt izgalmas volt. A bűnügy előzményei a következők:

A múlt év őszén történt, hogy Dári Ist-ván Möricz-telepi lakosnál lakást bérelt Kapi-tány Józsefné és Szakácsi Irén cseléd. A két nő folyton azon törte a fejét, hogy mi módon lehetne egy kis pénzre szert tenni. Szakácsi Irénnek jutott eszébe, hogy az öreg Dárinak takarékpénztári könyve van, melyre már szép összeget rakosgatott be.

Rögtön készen voltak a tervvel, hogy Dá-rit kifosztják. Miután Kapitány Józsefné bejár-atos volt Dárihoz, el is lopta a könyvet, me-lyet átadott Szakácsi Irén fivérének, Gézának, aki elment a bankba s kétszerre 800 koronát szedett ki a takarékból.

A pénzen megosztzkodtak. A könyvecs-két aztán, mint akik jól végezték dolgukat al-kalmas pillanatban visszatették a ládába.

Az öreg Dári István valamelyik nap a lopás után ismét pénzecskét vitt volna a taka-rékba, ahol megtudta, hogy keservesen össze-arakott vagyonkájának befuttyoltak.

Nosza szaladt a rendőrségre, mely nyo-mozott. A tolvaj népségnek gondja volt arra, hogy a gyanút elterelje magáról. Így kerültek eleinte gyanuba Dári István rokonai közül a menyé és a veje. A lopás azonban kipattant s a bűnös nők rendőrkékre kerültek.

A tárgyaláson a vádlottak közül Kapitány Józsefné beismerő vallomást tett, ugyszintén Szakácsi Géza is, csupán Szakácsi Irén taga-dott. Még azt a vallomását is letagadta, amit a rendőrségen tett. Fellengzős stílusban beszélt a törvényszék előtt. Például ezt mondta:

— Kérem nagyságos törvényszék én es-küt adok az egyszerű kifejezésemnek:

Az elnök megjegyezte:
— Nézze, ne cifrázza a beszédet, ha-nem beszéljen úgy, ahogy a dohánygyárban szokott.

Szakácsi Irén továbbra is tagadott. Hiába

mondták a szemébe, hogy a lopott pénzen öltözködött, Budapestre utazott és mulatott.

A tanuk kihallgatása következett a déli órákban. A tanuk szintén azt bizonyították, hogy Szakácsi Irén, Kapitányné és Szakácsi Géza lopták el az öreg Dári kincseit.

Közben izgalmas jelenet játszódott le. Szakácsi Irén hirtelen összeesett és a földön vergődött. A leányt epileptikus rohamok fog-ták el. Nagynehezen eszméletre térítették és beszállították a kózkórházba.

Este hét órakor hirdette ki Oláh Miklós elnök a törvényszék ítéletét. A bíróság Kapi-tány Józsefnét egy évi börtönre, Szakácsi Gé-zánét öt havi börtönre, Szakácsi Irént pedig két havi börtönre ítélte, de az első kettőnek a vizsgálati fogság három hónapját beszámította büntetésükbe. Az elítéltek az ítélet ellen feleb-beztek.

Szabadalmazott
Amerikai CZIPŐK

15)
20) Korona
25)

kizárólag

MANDELLIPÓT

raktárában.

2514

A kávések és vendéglősök
mulatsága.

Kabaré és tánc.

Fényes estélyt rendezett tegnap a debre-ceni szállodások, vendéglősök és kávések ipar-társulata, valamint a főpincéri és pincéri kar. A „Royal“ diszes nagytermében kiváló közön-ség gyűlt össze s élvezettel hallgatta az ügye-sen összeállított műsor pontjait. Az idei mu-latság még az előző évek mulatságainál is jobban sikerült s szép összeget juttatott a jó-tékony célra.

Magyar Imre zenekara nyitotta meg a műsört a tőle megszokott preciz játékkal. A nyitány után Krasznay Ernő, a debreceni szín-társulat kitűnő drámai művésze adott elő egy vig, majd egy komoly szavalatot s élénken csillogtatta tehetségét a szavalásnak e két dif-ferenciális ágában. Rózsa Irénke és Rosenberg Rózsika a műsor egyik főpontjaként pompás táncduettet adtak elő meglepő sikkkel, bájos-sággal és eleganciával. Hajnal Arthur énekelt ezután Mártonfalvy György kísérete mellett. — Ismert kellemes csengésű hangját élvezettel hallgattuk.

Mártonfalvy György önállóan is szerepelt, előadva a saját szerzeményű modern és klasz-szikus „Zene“ c. paródiát. Ferenczy Frigyes színművész vig szavalatot és kuplékat adott elő nagy tetszés mellett. Fényes pontja volt a műsornak Barna Erzsike hegedű- és cimbalom-játéka. Oly szépen, ügyesen játszott mindket-tőn, hogy igazán nem lehet tudni, melyik hangszert kezeli ügyesebben.

A remekül sikerült kabaré után Ottó Sándorué, a bálanya egy nagyon kedves ötlet-et valósított meg azzal, hogy csinos legye-zőkre kötött virágsokrokkal lepte meg a je-

lenlevő hölgyeket. Az est sikerében őt illeti a legnagyobb rész, valamint a Hauer Bertalan pá-ratlan agitálásával vezetett derék rendezőséget.

A bálón megjelent hölgyek névsora a következő:

Urasszonyok: Ottó Sándorné a bál véd-nőknője, Róth Antalné, Glück Adolfné, Mar-gules Ferencné, Augurt Antalné, Berta Fe-rencné, Weisz Markusné, Ungvári Jánosné, Sapath Béláné, özv. Bask Lajosné, Taligássy Lajosné, Medgyaszay Sándorné, Süveg Sán-dorné, Nagy Józsefné, Klein Józsefné, Füst Béláné, Rózsa Lajosné, Scholcz Józsefné (H.-Böszörmény), Tóth Istvánné, Gáll Ferencné, Puskás Sándorné, Szmerka Lajosné, Márton-falvy Györgyné, Harmathy Ferencné, Fehér Mihályné, Müller Adolfné, Rosner Mártonné, Rosenberg Simonné, dr. Rózsa Mórné, Mor-zsányi Miklósné, Leskó Ferencné, Ottó Sán-dorné, Egri Ferencné, Ruib Endréné, özv. Grünbaum Mórné, Papp Istvánné, Ulmann Károlyné.

Urleányok: Szmerka Irénke, Tóth Kor-nélia, Mariska (H.-Böszörmény), Gáll Piroksa, Schwartz Fanny, Vass Mariska, Bazsek Jolán, Stempel Ilona, Ungvári Juci és Marcsa, Weisz Erzsike, Barna Erzsike, Süveg Jolánka és Marcsa, Klein Erzsike, Rózsa Irénke, Ulmann Margitka, Rosner Gizella, Rosenberg Zsófi-ka és Rózsika, Szalai Irén, Leskó Margit, Kovács Mariska, Kovács Margit, Falisz Nóra, Solcz Juliska, Pálfi Ilonka, Kalocsai Janka.

Kihallgatás a halálos ágyon.

Szerencsétlenség a tanyán.

A szecska-vágó áldozata.

(Saját tudósítónktól.) A múlt hó 20-án a debreczeni kózkórházba egy összezuzott testü embert szállítottak be a nagyepeli tanyáról. Kovács Sándor 37 éves szegény napszamos ember volt a szerencsétlen. Kun Antal földbir-tokos elepi gazdaságában dolgozott a szecska-vágó gép mellett. Munka közben, egy vigyá-zatlan pillanatban a gép elkapta jobb kezét, bevitte a kerekek közé, melyek egész karját összeroncolták. A szerencsétlen ember bale-sete négy kis gyermeket fosztott meg a betevő falattól.

Kovács Sándort a kórházban a legjobb ápolásban részesítették. Már úgy volt, hogy bár elveszti fél karját, de felgyógyul, mikor tegnap hirtelen a sebláz vette elő és halálos agoniába esett.

A kózkórház gononksága kötelességsze-rűen azonnal értesítette a vizsgálóbíró, mely kiszállt a kózkórházba, hogy a haldokló em-ber a szerencsétlenségre nézve kihallgassa és megállapítsa, hogy a halálos végü balesetért nem terhel-e valakit felelősség.

Kovács Mihály amint egy pár percre esz-méletre tért, elhaló hangon vallotta, hogy a szerencsétlenségért senkit nem kárhoztat és az egész a véletlen műve volt. Vallomását mind-járt jegyzőkönyvbe is vették. A szerencsétlen ember aligha éri meg a reggelt.

A közmondás gyakorlatban.

Nézd meg a lányát — szöktesd meg az anyját.

A jó régi magyar közmondás voltaképen nem így hangzik, de ebben a formában járja ez most egy biharmegyei kis községben, ahonnan a maga nemében szinte páratlan eset-ről kell beszámolnunk.

Balogh Pál, Papp községbeli legény már régóta udvarolgat Szilágyi Mariska leánysz-zonynak, egy özvegy asszony leányának. A fiatalok — úgy látszott — nagyon megértették egymást és az egész falu tudta már, hogy egy pár lesz belőlük. A boldog menyasszony erő-sen készült az esküvőre és már-már csak az volt hátra, hogy kihirdetessék egymást a temp-lomban.

Ezt most vasárnapra tervezték. Vasárnap

azonban nagy meglepetés érte az egész falu lakosságát. A kihirdetés elmaradt. De nemcsak hogy elmaradt, hanem el sem jöttek a templomba, sem a menyasszony, sem a vőlegény. A kíváncsiak egész serege zarándokolt ekkor a menyasszony lakására, ahol a fiatal leányt az asztalra borulva, zokogva találták. — Hosszu, kitaró ostromlás után ekkor a szegény leány elbeszélte, hogy a vőlegénye vasárnap hajnalban megszöktette — az édesanyját.

Egy levelet is hagyott hátra a vőlegény, amelyben bucsuzó szavaihoz még azt a jó tanácsot fűzte, hogy viselje „férfiasan” a sors által reá mért csapást és maradjon tovább is tisztességes és becsületes hajadon.

Kossuth Ferencz nyilatkozott az önálló bankról.

Meg lesz az önálló kartell bank.

— Távirati tudósítás. —

Az országos függetlenségi pártnak nagy napja volt tegnap. Délután a pártklubban szokatlanul nagy számban voltak jelen. Ott voltak Kossuth Ferencz, Justh Gyula, Holló Lajos és a párt számos vezérférfia. A klubban folytatott eszmecsere után átmentek a Royal-szálloda éttermébe, hol pártvacsera volt.

Elsőnek Holló Lajos szólott. Üdvözölte a betegségéből felépült és bécsi útjáról hazatért minisztert. Nem kívánjuk — mondotta, — hogy nyilatkozzon, mert tudjuk, hogy ő a függetlenségi eszmék s elsősorban az önálló banknak apostola. Az eszmét mi már halónak tekintettük, mikor Kossuth Ferencz bizalmat és reményt öntött a csüggedőkbe. (Élénk éljenzés.)

Frenetikus taps és éljenvihar között emelkedett Kossuth Ferencz szólásra:

— Nem kívánok hosszabban beszélni — kezdte beszédét. A sok beszéd a komoly munkát akadályozza és a dolognak jobban árt, mint használ. A pártot azonban kötelességem tájékoztatni a függő politikai ügyekről és a bankkérdésről. A kormány első feladata az egységes irány megállapítása volt. Ezt az egységes irányt az önálló kartellbankban sikerült megtalálni. Második feladat volt legyőzni azokat a nehézségeket, melyek ha fennállnak, könnyen megghiusíthaták volna az önálló bank eszméjének megvalósítását. Mikor ezeket az akadályokat legyőztük, újabb nehézség merült fel az osztrákok elleneséges állásfoglalásában. Remélhetőleg azonban kitaró munkával és nem csökkenő lelkesedéssel az osztrákok álláspontja, ellenséges érzülete legyőzhető lesz. Mindazonáltal nem szabad elbizakodnunk. Számolnunk kell, hogy esetleg vereséget szenvedünk. De míg a miniszteri székben leszek, addig szüntelenül a nemzeti követeléseknek és függetlenségi törekvéseknek élek, azoktól pillanatra sem tántorodok el. *Közös kitaró munkával pedig remélhetőleg sikert fogunk aratni.*

Kossuth szavait általános nagy éljenzés fogadta és a lelkes hangulatban még számos beszéd hangzott el.

MULATSÁG.

A „Vasutas Otthon” IV. fillérestélye.

A „Vasutas Otthon” e hó 27-én tartja este 8 órai kezdettel saját helyiségében, Szent Anna-utca és Vigkedvü Mihály-utca sarkán, a görög kath. iskola épületében IV. fillérestélyét. Az estélyre a belépő-díj 50 fillér személyenként. A vasutas szövetség tagjai és hozzátartozóik külön meghívó nélkül jogosultak a megjelenésre. Akik azonban ösmerőseik részére meghívót óhajtanak szerezni és azok is, akik magok, vagy családtagjaik részére meghívót igényelnek: szíveskedjenek ez irányban a kör gazdájához: Szenpéteri Sándor urhoz fordulni (az üzletvezetőség első osztálya, — irattár).

Az estély igen szép és értékes műsora ez:

1. Zongora szóló: Előadja Brück Emil ur.
2. Felolvasás: Tartja Varju János ur.
3. Ének soló: Előadja Bucsay János ur, zongorán kíséri Drumár János ur.
4. Költemények: Irta és felolvassa dr. Gál Zoltán ur.
5. Magánjelenet: Előadja Levendovszky Irma urléány.
6. Komoly szavalat: Előadja Czobor László ur.
7. Hegedü szóló: Előadja Pfalz Emil ur.
8. Tréfás jelenet: Előadja Bartha Aladár ur.

Merényletterv

belgrádi nagykövetünk ellen.

Ezért hagyta el Forgách gróf Belgrádot.

— Távirati tudósítás. —

Egy berlini lap a bécsi diplomáciai körökből vett értesülése szerint Forgách gróf szerbiai magyar-osztrák nagykövet Belgrádot nem családi okok miatt hagyta el. A nagykövetnek Belgrádból való elutazása a monarchia külügyi kormányának sürgős intézkedésére történt, mert a külügyi hivatal bizalmas értesülést kapott, hogy **Belgrádban merénylet terveznek Forgách gróf ellen** és a merénylet végrehajtását február végére tervezték. Más verzió szerint, **szerb diákok tetteleg bántalmazni akarták Forgách grófot**, kinek visszahívása éppen ennek elkerülése miatt történt. A berlini lap értesüléseihez ezeket fűzi: Forgách gróf visszahívása fényesen bizonyítja a monarchia békeszeretét, mert ha a nagykövet elleni **inzultus megtörténik, az esetben a háboru elkerülhetetlen.**

Oroszország készülődése.

Pétervár, február 25. Császári ukázzal a hadsereg 1897—1905. terjedő évfolyamának tartalékosait hat heti szolgálattételre behívták. A monarchia határai felé nagy csapateltolások vannak folyamatban.

Forgách gróf a királynál.

Bécs, február 25. Az itt időző Forgách gróf belgrádi nagykövetet a király ma külön kihallgatáson fogadta. A nagykövet a szerbiai állapotokról referált a királynak.

„Halálos csapás a monarchiára.”

London, február 25. A hivatalos Daily Telegraph azt írja, hogy a ki-

törő háboru Szerbiára nézve kétségkívül nagy veszedelemmel járna, de másrésztől halálosan megsebesítené Magyarország-Ausztriát, mert a háboru a szláv népfajt a monarchia ellen fordítaná. Ova inti a monarchiát a háborútól és arra hívja fel, hogy gazdasági téren rekompentálja Szerbiát.

Szerbia bizik Oroszországban.

Belgrad, február 25. Szerbiában a harcias kedv folyton szilárdul. Az európai sajtó ellentétes hira dacára erősen bizakodnak abban, hogy háboru esetén Oroszország Szerbia mellé áll.

HIREK.

— **Változás a Kossuth-szobor bizottságban.** Varga Károly árvaszéki ülnök tegnap lemondott a Kossuth-szobor bizottságban elvállalt jegyzői tisztéről és bizottsági tagságáról. A megüresedett helyről a városi tanács legközelebb gondoskodni fog.

— **Sorozás A megyében.** Az ideai sorozásnak van némi akadályja, a menyinyiben még a képviselőház csak most szavazta meg végérvényesen az ujoncjutalékot. Hajdumegyében a sorozások határidejét a jövő hó 26-ára tüzték ki. A honvédelmi miniszter tegnap a megyéhez is küldött halasztó intézkedést tartalmazó táviratot, azonban ennek következtében a sorozást nem kell elhalasztani, mert a működési tervek szerint a sorozás e hó vége felé lesz s ez időre biztosan remélhető az ujoncjavaslatok a királyi szentesítéssel törvényerőre való emelése.

— **A Julián egyesület köszönete.** A Julián-egyesület tegnap átiratot intézett a városi tanácshoz, melyben köszönete mellett megküldte a város által megszavazott 500 koronáról az alapító levelet.

— **Alapítvány a gyermek-kórháznak.** A Kölcsönsegélyző Egylet tudvalevőleg ezer koronás alapítványt tett régebben a Debreczenben felállítandó gyermek-kórház céljaira. Ezen alapítvány negyedik részletét tegnap küldte be az egylet a város pénztárába.

— **Ujabb földárverés.** A város tanácsa mai ülésén foglalkozott némely városi földárverésének meddő voltáról előterjesztett jelentésével. A tanács a földekre újabb árverést tüztött ki.

— **A miniszter a pékek ellen.** Érdekes miniszteri leirat jött most Debreczen városához és Hajdumegye törvényhatóságához. A leirat a pékeket szabályozza. Arra jöttek rá ugyanis a leirat szerint, hogy a pékmesterek felvített, tehát hamisított tejet árulnak s mikor hatósági vizsgálat van, azzal védekeznek, hogy ezt a tejet a sütéshez használják. A miniszter most ebben a dologban úgy csinált rendet, hogy intézkedése folytán a tejárusítással is foglalkozó pékek kötelesek ezt bejelenteni s a hatóság rájuk majd külön ellenőrzési módszert alkalmaz.

— **Szélhámós színész.** Megirtuk, hogy a hajdumegyei községeket egy Jeszenszky nevű volt színész járta be kabaré előadások tartása céljából. A jeles művész a pénzeket mindenfelé felszedte, de kabarét nem rendezett. Hadház közönségét is ily módon károsította meg. Tegnap a debreceni kir. ügyészséghez dr. Hadházy Zsigmond, Katz József jegyző, Bakó Gábor, Bakó József és dr. Weisz Áron aláírásá-

val feljelentés érkezett. Ebben el van mondva, hogy Jeszenszky mily furfangosan csapta be a publikumot. 1 korona 40 filléres és 4 koronás családi jegyekkel házalta végig Hadházat s összeszedett vagy 200 koronát, amellyel megugrott. Mikor az előadás ideje eljött, Jeszenszky se itt, se ott nem volt, de még csak a megígért színészekből sem akadt egy fia sem. — Jeszenszky Zilahy Gyula színigazgató nevében Irnay titkár által kiállított igazolvánnyal bizonyította, hogy ő a debreceni színház tagja. A feljelentők okirathamisítás miatt kérik az eljárás megindítását.

— **A korcsmák vasárnapi szünete.** A belügyminiszter tegnap leiratot intézett az alispánhoz, mely tudatja, hogy a korcsmák vasárnapi zárvatartásáról alkotott szabályrendeletet nem hagyta jóvá.

— **Letört bimbó.** Sulyos csapás érte Winkler Márton, a debreceni termény- és áru közraktár főtisztviselőjét. Nyolc éves kis leánykája Ilonka meghalt. Temetése ma déltán két órákor lesz.

— **Magyar név.** Leibchen Antal debreceni lakos belügyminiszteri engedélyvel nevét Lengyelre változtatta.

— **Kiállítás egy iskolában.** A debreceni gazdasági iskolák egyikében, mely a mikepécsi uton van, kiállítást rendeznek a növendékek munkáiból. Kiállításra igen szép háziipari dolgok kerülnek. A kiállítás díjtalan s a tárgyak megvehetőek.

— **Nyugdíj-ügy.** A miniszter tegnapi leiratában jóváhagyta a közgyűlés által özv. Kovács Dánielné számára megállapított 30 korona havi nyugdíját.

— **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán az állami anakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Varju Györgyné r. kath. 40 éves, Horváth Andor izr. 14 éves, Pócsi Mária ref. 16 éves, Molnár Józsefné ref. 52 éves, Hüse József ref. 65 éves, özv. Petruska Pálné róm. katolikus 45 éves.

— **A kassa-oderbergi vasut** Zsolna-Oderbergi vonalán beállott árutorlódás miatt, az irányítás szerint Zsolnán át Oderberg felé a kassa-oderbergi vasutra és azon túl rendelt kocsirakományu teherárak felvétele élő és gyorsan romlandó áruk kivételével, f. hó 24-től további intézkedésig be lett szüntetve.

— **Az adózó közönség figyelmébe.** Felhívhatnak azon hadmentességi díj kötelesek kik a törvényben írt évenkénti jelentkezést eddig bár mi okból elmulasztották, hogy a városháza emelet 30. szám alatti nyilvántartásba f. évi Február hóban annyival is inkább jelentkezzenek, mivel ellenesetben hadmentességi adójuk hivatalból leend megállapítva s azon felül pedig a vonatkozó törvény értelmében szigorúan büntettni fognak. Felkéretnek a cseléd tartó gazdák és iparosok hogy cselédeiket és segédeiket ezen jelentkezésre utasítani el ne mulasszák. Debrecen 1909. február 20. A városi tanács adógyosztálya.

— **Pörkölt kávé különlegességek** villany üzemű kávé pörköltje a kirakatba. Félegyházi Jánosnál Piacz és Miklós-utca sarok.

— **Fizetéssel tanuló leányok** azonnal felvétetnek Bathány-u. 10. sz.

— **A légzőszervek** vannak éghajlatunknál fogva mindennemű betegségeknek (megtámadásnak) legjobban kitéve s így legtöbb esetben szorulnak orvosi segílyre. Szükséges ennéltovább ezen betegségek ellen hatásos gyógyszer alkalmazni, és úgy az orvosi kar, mint a szenvedő emberiség örömmel fogja üdvözölni, hogy sikerült a „Sirolin-Roche“ nevű creosot-készítményt előállítani, amely a légzőszervek összes megbetegedéseinek legjobbnak bizonyult s úgy a súlyosabb, mint pedig a könnyebb természetű hurutos bántalmakat aránylag a legrövidebb idő alatt megszüntette. A „Sirolin-Roche“ csökkenti a köpetet, emeli az étvágyat és megszünteti az erőcsökkenést, amellyel ezen szer igen kellemes ízű és nélkülöz minden mérgegtartalmat. „Sirolin-Roche“ kapható minden gyógyszerárban.

Szamárköhögés

könnyen elmúlik a SCOTT-féle Emulsio használatával. Orvosok, bábák és szülők bizonyítják ezt ezer és ezer levélben.

A Scott-féle Emulsio

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt kérjük figyelembe venni.

segít azért, mert elsőrangú alkotórészei és az eredeti SCOTT-féle eljárás kiváló szerré teszik, sőt tápereje is elsőrangú. Már az első adagtól csodálatosan javul az általános egészség.

Egy eredeti üveg ára 2K 50.

Kapható minden gyógyszerárban.

Legujabb.

A bankkérdés előtérben

A bankbizottság ülése. — A két kormány tárgyalásai. — A minisztertanács.

Budapest, február 25. A bankkérdés ismét a politikai élet forspontjában áll. A bankbizottság tagjai délelőtt a képviselőházban értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy az önálló bankot tekintet nélkül a külpolitikai helyzetre nyomatókkal fogják követelni. A bankbizottságot Batthyány Tivadar gróf március másodikára hívta össze. Az ülésen Holló Lajos előadói javaslatát fogják tárgyalni.

A magyar kormány a bankkérdésben az osztrák kormány jegyzékére már elküldötte válaszlát. A válasz eddig azért késett, mert Teleky János miniszteri tanácsos, ki a pénzügyi rész referense volt, betegen feküdt. A bankkérdésben a két kormány a tárgyalásokat a bankbizottság ülése után megkezdi.

A minisztertanács a kereskedelemügyi miniszteriumban délután négytől nyolc óráig tartott. A minisztertanácsban megbeszélés alá kerültek a folyó ügyeken kívül Kossuth Ferenc bécsi utjáról tett jelentés kapcsán a belpolitikai, valamint a külpolitikai kérdések, de különösen a bankügy.

Wekerle miniszterelnök két hetenként szokott megjelenni a királynál a politikai ügyekről jelentéseket tenni. Ez a két hét újabb leltével vasárnap e hó 28-án megy fel Bécsbe külön kihallgatásra.

Regény-csarnok.

45. Regény.

A nagy rejtély.

Ezt hallva, tartózkodás nélkül elmondtam a férjemmel folytatott párbeszédet s lefestém a modort, melylyel nyilatkozataimat fogadta. Kimondhatatlan meglepetésemre mindketten férjem felfogását pártolták, míg az én nézetemet merő álmoképnek neveztek. Ők is azt mondták, mit férjem mondott: „Nem olvasta még a bűnpört.“

Dühbe hoztak. valóságos dühbe. „Nekem elég a tény!“ mondtam. „Mi tudjuk, hogy ő ártatlan. Mért nem bizonyították be az ő ártatlanságát? Ennek meg kellene, meg kell történnie, és az meg is fog történni! Ha a bűnpört azt mutatja ki, hogy ez lehetetlen, tehát nem hiszek a bűnpörnek. Hol a könyv, ezredes? Hadd lássam magam, ügyvédjei nem hagytak-e hátra semmit, mit neje megtehet. Ugy szerették-e őt, mint a hogy én szeretem? Adja elő a könyvet!“

Fitz Dávid ezredes Benjaminra nézett. „Csak még jobba felfogja őt háborítani, ha csakugyan oda odam neki a könyvet,“ szölt. „Nem osztja-e véleményemet?“

Szavába vágtam, még mielőtt Benjamin válaszolhatott.

„Ha kérésemet megtagadja,“ feleltem, „csak arra kényszerít, hogy a legközelebbi könyvtárhoz menjek s általa vétessem meg a könyvet számomra. Elhatároztam, hogy elolvasom és megteszem.“

Most ez egyszer Benjamin mellettem szölt. „Semmi sem ronthat többé a dolgon,“ mondá. „Ha tanácsom szabad, kérem uram, teljesítse Valéria kívánságát.“

Az ezredes felállt s elővette a könyvet az olasz szekrényből, melyben gondosan elzárta, nehogy hivatlan kezekbe akadjon.

„Fiatal barátom elbeszélte, hogy őszintén elmondta kegyednek multkori sajnós felhevülését,“ szölt, a kötetet kézbesítve. „Akkor nem volt róla tudomásom, hogy mily volt a kezében, midőn annyira megelégedett magáról, hogy a virágtartót megsemmisíté. Midőn magára hagytam dolgozó szobámban, azt hittem, hogy a bűnpörri tudósítás szokott helyén van, a könyvtéka legtetején. Beismerem, hogy kíváncsi voltam, vajjon eszébe fog-e jutni a felső polcz átvizsgálása. Most már hasztalan lenne, ha el is tagadnám, hogy azon törött virágtartó a kettőnek egyike volt, és férjétől s annak első nejétől kaptam ajándékba, egy héttel a szerencsétlen asszony halála előtt.“

(Folyt. köv.)

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek) üdőségét, hamvasságát, rózsaszinben játszó fehérségét. Megszünteti a kézvrössséget. Az eldurvult, kirepedezett ésszelkítujta arcot vagy kezét, a legrövidebb idő alatt fehérré és puhává tesz! Pouder alá is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz
Debrecenben, Főpiac 31. sz. alatt,
1938 a városházzal szemben.

„M-i-i-t? — Papa megengedte! Hisz valódi Jakobi-féle Antinicotin cigarettahüvelyek fadohozban!!“

Figyelem! Csakis a „JAKOBI“ jelzéssel valódi! Minden doboz egy érdekes hüvelykártyát tartalmaz.

A legnagyobb termést biztosít

kalászos-, lucerna-, csalamádé- és kapás növényeknél; feltűnő jó eredményt mutat ki szőlőben (70—95 hektoliter) a

fekálkompost-trágya

(emberürülék, tözeggel szagtalanítva), felülmulja a műtrágyát, mert több évi termőerővel bír és tartós eső sem képes elmosni.

100 mm. a telepen átvéve . . . . . K. 70.—
100 mm. a vasutállom. kocsiba rakva K. 90.—

Vidékre külön ajánlattal szolgálunk az ottani állomásig bérmentve.

DEBRECZENI TRÁGYAGYÁR R. T.

Debreczen, Sas-utca 3. szám.

A Szent-Anna és Battyányi-u.
sarok házban

egy üzlethelyiség

esetleg lakással együtt

még mindég kiadó.

ELADÓ!

50 drb 7 méteres
akác haszonfa

Értekezhetni: Piac-utca 44. sz. a.
az ügyvédi irodában. Telefon 151.

FAZEKAS IMRE

Villamos-világítás és Erőátviteli Vállalata
az Egyesült Villamossági és Gépgyár R. T. képviselője. — Iroda

Debreczen, Piacz-u. 77. sz. (az udvarban.)

Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.

Elvállal Villamos világítási berendezéseket, lakások, tüzletek és egyéb helyiségek részére a legszolidabb kivitelben erőátviteli motor berendezéseket. Nyomdák, műhelyek, szivattyúk stb. meghajtására a leghasznosabb kivitelben. — Telefon és szobacsengő berendezéseket.

Szállít mindennemű szerelési anyagot, csillárokat, dynamo-gépeket, motorokat, műszereket, ivés izzólámpákat, dr. Just Wolfram lámpákat. Ter-vek és költségvetés díjtalan.

Több mint 5000 létesítmény.

Echardt Vilmos és Hotop Ernő

részvénytársaság

BUDAPEST, V., Dorottya-utca 6. szám.

Tervezünk és építünk 1870. év óta: Téglaegetőket, tetőcserepgyárakat, chamotte-téglagyárakat, mészégetőket, magnezitgyárakat, mészhomokkőgyárakat, tüzelési berendezéseket, gyárkéményeket, kazánbefalazásokat.

Burgondia-utca 3. sz. ház eladó.

Van rajta 6 szobás földszinti lakás üvegezett folyosóval, 2 szobás emeleti lakás, 2 nagy istálló, minden lakáshoz fűskamara, lakható 2 szobás pince-lakás, borpince, téglával kirakott jégverem.

Óriási nagy udvar. Halálesetből kifolyólag

sürgősen eladó.

Értekezhetni lehet ugyanott.

Légszesz és villamos csillárokat,

ámpolnákat, falikarokat, menyezeti, asztali-, zongora és éjjeli szekrény-lámpákat készít petroleum és légszesz csillárokat, izlésesen átalakít villamosra vagy légszesz és villamosra

Kulcsár József

bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. szám alatt.

Telefon 638. szám.

Telefon 638. szám.

A Hazai Gázizzófény részv. társaság debreczeni képviselője tart állandó nagyválasztékú raktárt légszesz szerelvény különlegességekből.

A Modern technika óriási fölfülmulhatatlan vívmánya a legújabb égő légszeszlámpák 50 százalékos megtakarítással. Kül és belvilágításra ivlámpák gyönyörű hatású fényrel 3/4 rész megtakarítás villamos ivlámpa világítással szemben.

Non Oxid Porcellán invert égők 120 gyertya fény világítási erővel 50 százalékos légszesz megtakarítással 85 liter légszesz fogyasztás óránként tehát 2 fillér.

Kiválóan tartós, állandó fényerejű „Radium fény“ gáz izzótesteket, (harisnyákat) melyek a legolcsóbbak.

Jókarban tartását jutányos árban elfogad, csillárok s. t. ujjátisztítását, valamint minden e szakmába vágó javításokat, elvállal gyorsan és szakszerűen végez.

Pollák S. Villamos világítási és Motorberendezési vállalata

Telefon 656. sz.

DEBRECZEN, Piacz-utca 43.

Telefon 656. sz.

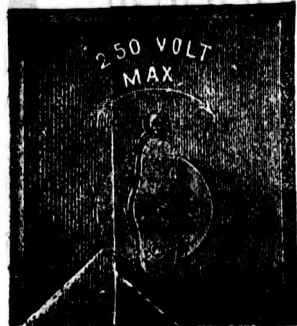
Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy az általam feltalált és forgalomba hozott „Folytatólagosan kapcsolható biztosító készülék“ (villamos világítás és erőátvitel részére) beszerzése által minden villamosáram-fogyasztónak módjában van a rövidzárlat, áram túlfeszítés, vagy vigyázatlan kezelés folytán beállott biztosító kioldásokat minden költség és szakavatkozás nélkül azonnal helyreállítani. Ezen készülék teljesen tűzmentes, 25 tartalék biztosítóval van ellátva és egyszersmint mint kikapcsoló is használható.

Fentieknél fogva t. Czimednek saját érdeke, hogy villamos berendezését ezen szab. biztosítóval szereltesse fel, mert ezáltal azon helyzetbe jut, hogy minden előforduló üzemszavart azonnal megszüntethet, szakember hozzájárulása nélkül. Az általam készített berendezéseket ezen szab. saját gyártmányú „folytatólagosan kapcsolható biztosító“ készülékkel szerelem fel s minden berendezés szakszerű elkészítéséért, valamint zavartalan működéséért 3 évi teljes jótállást vállalok.

Szíves megbízásait mielőbb kérve, vagyok teljes tisztelettel

POLLÁK S. elektrotechnikai cikkek gyára DEBRECZEN, Piacz-utca 43.

Cs. és kir. szab. „Folytatólagosan kapcsolható biztosító“ villanyvilágítás és erőátvitel részére.

Bekapcsolva.

1 darab biztosító készülék 4-6 és 10 Amperig K 3.20 25 tartalék biztosító 4-6 és 10 Amperig K 1.

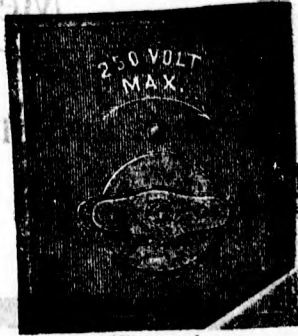
Mindennemű csillárok, asztali lámpák, világító testek és felszerelési cikkek nagy választékban. Légszesz- és petrolum csillárok szakszerű átalakítása villamos világításra.

Villamos erőre berendezett nikkelező, galvanizáló telep és elektrotechnikai műintézet.

Megszűntek a rövid zárlat által okozott kellemetlenségek Magyar ipar! Magyar találmány!

„Folytatólagosan kapcsolható biztosító“ villamos világítás és erőátvitel részére.

Szabadalmazva: Magyarország. 33763, Ausztria 25657. Németbirod. 182059. Angolország 11667. Északamerikai Egyesült Államok 860606. stb. stb.

Kikapcsolva.

Eladó házhelyek!

A vasuti gépjavitó műhely közelében a vámospércsi országút mentén fekvő ugynevezett Nyilas-telepen

házhelyek

valamint felépített munkás lakások kedvező részletfizetésre örök áron kaphatók.

Értekezhetni lehet Dr. Márton Kálmán ügyvédnél Piacz-u. 44. szám. Ujfalussy-ház.

Donogán és Somossy

Debreczen,
Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye, vászon, kész fehérnemű. Női divatárúk. Külön szőnyegosztály. 2455

Óriási választék!

Eladó bikák.

Szunyogh Szabolcs esztári gulyájából eladó 2 drb három éves és 14 drb 2 éves magyar tenyészbika. 2563

Bővebbet Móricz Pál Esztár, u. p. Pocsaj.

Mészkereskedők, építésszek és építetők figyelmébe!!

Kartellen kívüli

kitünő minőségű biharmegyei, Élesden és vidékén tábori kemencében kizárólag fával égetett, fehér darabos

Mész

waggonszámra, egy és több évi kötésre megrendelhető: 2582

Klár Andor cégnél

bank és áruüzlet

DEBRECZEN, Miklós-utca 23. szám.

Vidéki és megyei telefon 445. sz.

Előzékeny kiszolgálás, s állandó vevőknek nyílt és váltóhitel.

Évi termelés

1000

waggon.

Táviratcím:
Klár Andor
Debreczen.

A termelés megkezdődött, rendelmények azonnal, de legfeljebb 8-10 nap alatt elintézésre nyernek.

Tessék kérni ajánlatot!

A „Debreczen“

motorerőre berendezett nyomdája

Kandia-utca 15. szám alatt.

A legújabb technikai eszközökkel szereltetett fel.

Modern gépek, új betűk s minden más eszköz rendelkezésre áll ahhoz, hogy a nyomda művészies és izléses nyomtatványokat állíthasson elő.

Elvállal könyvek, levélpapír, boríték, eljegyzési értesítők, lakodalmi és bál meg hívók s minden a nyomdai szakmába vágó munkálatoknak művészies és izléses előállítását.

Megrendelések a nyomdában és a „Debreczen“ kiadóhivatalában eszközölhetők.

Minták, árjegyzék s költségvetés díjtalan.

A „Debreczen“ nyomda.